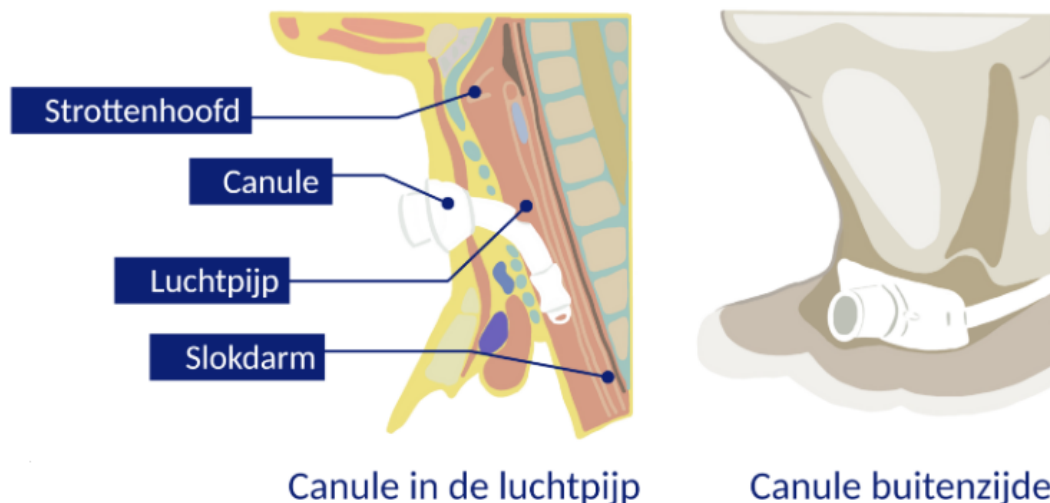

Inleiding

Uw familielid of naaste is opgenomen op de Intensive Care en heeft op dit moment ondersteuning van de ademhaling nodig. Deze folder geeft informatie over een tracheostoma en is een aanvulling op de mondelinge informatie, die u van uw arts en verpleegkundige ontvangt.

Wat is een tracheostoma?

Het woord 'tracheotomie' is afgeleid van het Latijn 'trachea' en 'tomie'. Trachea betekent luchtpijp en tomie houdt in: een opening maken. Dit geeft precies aan wat er plaats vindt: via de hals wordt een opening in de luchtpijp gemaakt. Door deze opening wordt een buisje (tracheacanule) in de luchtpijp geschoven. Zo ontstaat er een kunstmatige verbinding tussen luchtpijp en de buitenlucht: het tracheostoma. Via het tracheostoma kan kunstmatig beademd worden.

De cuff

De meeste tracheacanules hebben aan het uiteinde een ballonnetje (= cuff). Een opgeblazen cuff zorgt ervoor dat de luchtweg richting de keelholte helemaal is afgesloten. De in- en uitademing gaat alleen via de tracheacanule. De opgeblazen cuff zorgt er ook voor dat er geen speeksel in de luchtwegen komt.

Redenen voor een tracheostoma

De beademingsmachine blaast lucht in de longen via een plastic buisje (tube). Dit buisje gaat via de mond naar de luchtpijp. De intensivist heeft gekozen voor een tracheostoma bij uw familielid of naaste door één van de volgende situaties:

- De beademing gaat lang duren. Een tracheostoma zorgt voor minder irritatie en is beter te verdragen.

- Het ontwennen van de beademing gaat moeizaam. Met een tracheostoma gaat het ontwennen vaak makkelijker.
- Er kan onvoldoende slijm uit de longen worden opgehoest. Via de tracheostoma kan overtollig slijm worden weggezogen.
- Er is zwelling in het gezicht en/of in de luchtwegen, bijvoorbeeld door een ongeval of operatie. De luchtweg moet open blijven. Door de tracheostoma blijft de luchtweg vrij.

Voordelen

- Minder irritatie aan mond- en keelslijmvlies en de stembanden.
- Minder kans op ontstekingen van de kaak- en neusbijholte.
- Makkelijker ophoesten van slijm.
- Het ontwennen (weanen) van de beademingsmachine kost minder kracht.
- Als het ontwennen goed gaat, kan een patiënt soms praten. Met een tube via de mond is dit bijna onmogelijk.
- Onder bepaalde omstandigheden kan de patiënt eventueel wat drinken en/of eten.

Nadelen

- Het wondje in de hals, na het plaatsen van de tracheostoma, kan wat pijnlijk zijn.
- Na de ingreep komt soms wat bloed mee tijdens het hoesten. Dit kan geen kwaad.
- Er blijft soms een litteken over na het verwijderen van de tracheostoma.
- Heel soms wordt de slokdarm aangeprikt en ontstaat er een ontsteking van de ruimte eromheen (mediastinum).

De ingreep

Het maken van een tracheostoma is een kleine ingreep. De patiënt wordt hiervoor volledig in slaap gebracht. De ingreep kan zowel op de operatiekamer als de intensive care worden gedaan. Na plaatsing van de tracheostoma wordt de tube via de mond verwijderd en de beademingsmachine op de tracheostoma aangesloten.

Herstelperiode

Zodra de toestand van de patiënt dit toelaat, begint de ontwenning van de kunstmatige beademing. De patiënt leert weer door mond en neus te ademen. Tijdens deze herstelfase wordt er vaak een kleinere maat canule ingebracht. Deze verwisseling door een kleinere maat gebeurt meestal één of twee keer. De patiënt merkt hier weinig van. De canule wordt verwijderd als de patiënt voldoende hersteld is. Het gaatje wordt afgeplakt en groeit binnen 3 dagen weer dicht. De patiënt ademt weer op de normale manier.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? De verpleegkundige beantwoordt uw vragen graag.